

บทที่ 3

การซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าในต่างประเทศและในประเทศไทย

การศึกษาถึงตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า ในต่างประเทศและในประเทศไทยจะมุ่งศึกษาถึงลักษณะวิธีการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า การดำเนินงานของตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า และกฎหมายที่ใช้บังคับกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า ในกลุ่มประเทศต้นกำเนิดของธุรกิจการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าและในประเทศแถบเอเชียบางประเทศ โดยเป็นการศึกษาพื้นฐานกว้าง ๆ เท่านั้น เพื่อจะได้เป็นตัวอย่าง ในการเปรียบเทียบกับประเทศไทย และเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาและวิเคราะห์ ปัญหาเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าที่จะศึกษาในบทที่ 4

1. ประเทศสหรัฐอเมริกา

1.1 ประวัติเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าน้ำมัน การซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าเกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาเมื่อใดไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัด แต่การซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าทำให้ลดความเสี่ยงด้านราคาสินค้าและต้นทุนการผลิต ชาวอเมริกันได้เห็นประโยชน์ของการซื้อขายสินค้าน้ำมัน จึงนำแนวความคิดดังกล่าวไปจัดตั้งศูนย์กลางเกี่ยวกับการซื้อขายที่เรียกว่าตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า ตลาดแห่งแรกของประเทศสหรัฐอเมริกาได้แก่ ตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรแห่งนิวยอร์ก ตลาดดังกล่าวมีข้อบังคับของตลาดว่าการซื้อขายสินค้าน้ำมันทุกรายการตามสัญญาจะต้องมีการส่งมอบสินค้าตามสัญญา (Physical Markets) สำหรับสินค้าน้ำมันที่นำมาซื้อขายล่วงหน้าได้แก่เนย ไข่ น้ำตาล¹ การซื้อ

¹David Courtney, Eric C. Bettelheim An Investor's guide To The Commodity Futures Markets (London:Butterworths 1986) P 2.

ขายสินค้าล่วงหน้าได้รับความนิยมจากประชาชนส่วนใหญ่ เพราะทำให้ลดความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาและทำให้ต้นทุนการผลิตมีความแน่นอนมากขึ้น ทำให้มีผู้นำเอาแนวคิดดังกล่าวนี้ไปจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าในส่วนต่าง ๆ ของของประเทศ เช่น เมืองชิคาโก มลรัฐอิลลินอย เป็นศูนย์กลางการซื้อขายสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศสหรัฐอเมริกา แต่บรรดาเกษตรกรและผู้ผลิตสินค้าประสบปัญหาราคาสินค้าเกษตรมีการผันผวนสูงทำให้เกิดความเสี่ยงด้านราคาสินค้าและต้นทุนการผลิต ดังนั้นสมาชิกรัฐสภาหอการค้าได้เห็นปัญหาดังกล่าวจึงได้เสนอให้มีการจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าตามแบบตลาดนิวยอร์ก ต่อมาได้พัฒนาเป็นรูปแบบของตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าในปัจจุบัน

1.2 ลักษณะการประกอบธุรกิจการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า
สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกาได้แบ่งการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1.2.1 การซื้อขายสินค้าล่วงหน้าแบบ Forward Contracts การสัญญาซื้อขายดังกล่าวมีลักษณะเป็นข้อตกลงระหว่างคู่สัญญาที่จะทำการซื้อขายสินค้าตามประเภท ชนิด และราคาที่ได้มีการตกลงกันไว้โดยเฉพาะ ดังนั้นการทำสัญญาดังกล่าวคู่สัญญาจะตกลงกันทำสัญญาอย่างไรก็ได้ แต่จะต้องอยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมาย สำหรับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าของประเทศสหรัฐอเมริกาจะต้องอยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติของ Uniform Commercial Code เช่นคดี Salmond Forex V Tauder Ca4 VA 1993 8 F3d 996 ว่า โจทก์ทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศกับจำเลยไม่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าเพราะพระราชบัญญัติดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันไม่ให้มีการหลอกหรือฉ้อฉลเกี่ยวข้องกับการซื้อขายซึ่งทำในตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าที่ได้รับอนุญาต ดังนั้นจำเลยไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการซื้อขายล่วงหน้า และไม่ต้องขออนุญาต

1.2.2 การซื้อขายสินค้าล่วงหน้าแบบ Futures Contracts การซื้อขายดังกล่าวส่วนใหญ่จะทำการในตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า ตลาดดังกล่าวจะต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าเกษตร (Commodity Futures Trade Commission) ดังนั้นผู้ที่ต้องการซื้อขาย หรือประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าประเภทนี้จะต้องเป็นสมาชิกของตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้า หรือซื้อขายโดยผ่านสมาชิกของตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าและต้องปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับของตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าและข้อสัญญาเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า²

1.2.2.1 สิทธิในการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า การประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าแบ่งได้ดังนี้

ก. ตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า การจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้า ผู้ที่ประสงค์จะตั้งตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าจะต้องได้รับอนุญาตคณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า

การขออนุญาตกระทำโดยการยื่นคำร้องขออนุญาตจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าต่อคณะกรรมการดังกล่าวผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นเอกสารประกอบการจดทะเบียนดังนี้

- คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ ผู้ยื่นคำขอจัดตั้งจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ แต่การประกอบธุรกิจตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าส่วนมากคณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าล่วงหน้า (Commodities Futures Trade Commission) จะกำหนดให้การประกอบธุรกิจตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้า เช่น เอกสารเกี่ยวกับการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล เอกสารแสดงฐานะการเงินของผู้ขอจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้า เป็นต้น

² Micheal Lepps Stock and Commodities American

- รายละเอียดเกี่ยวกับคำขอ รายชื่อของคณะกรรมการตลาดซึ่งทำหน้าที่ควบคุมการประกอบธุรกิจการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า

- เอกสารประกอบการยื่นคำขอ ข้อบังคับเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า และหลักฐานแสดงการเป็นสมาชิกของสมาคมที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า

เมื่อคณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าได้ให้ผู้ขอจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าสามารถจัดตั้งตลาดผู้รับอนุญาตสามารถดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจดังกล่าวได้ทันที

1.2.2.2 เหตุผลที่ต้องมีการกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า เพราะการจัดตั้งตลาดดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการผลิต และความต้องการสินค้าแต่ละประเภท และต้องการให้มีการแข่งขันด้านราคาสินค้าเพื่อให้กลไกการตลาดทำงานได้อย่างสมบูรณ์และเกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ซื้อขาย ดังนั้นจึงมีการกำหนดให้คณะผู้บริหารตลาดจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้ สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกานอกจากจะมีวัตถุประสงค์ดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้ายังกำหนดให้มีการบันทึกการขายการเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าเพื่อเป็นหลักฐานให้คณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าหรือกระทรวงยุติธรรมได้ตรวจสอบเพื่อทราบขั้นตอนและกระบวนการเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าแต่ละรายว่าเป็นอย่างไรเพื่อใช้เป็นพยานหลักฐาน³

ก. การซื้อขายสินค้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการแข่งขันด้านราคาสินค้าและทำให้กลไกของตลาดทำงานได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นจึงมีการกำหนดวิธีการป้องกันไม่ให้การให้ข่าวสารหรือการหลอกลวงหรือฉ้อฉลเกี่ยวกับการซื้อ

³United State Code Administrative News Futures Trading Act Of 1978 p 2100 - 1.

ขายสินค้าล่วงหน้าและไม่ให้มีการทำให้ราคาของสินค้าล่วงหน้าให้สูงเกินสมควร

1.2.2.3. คณะกรรมการตลาดซื้อขายสินค้า
ล่วงหน้ามีหน้าที่ดังนี้

ก. สถานที่ตั้งของตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า คณะกรรมการบริหารตลาดจะต้องกำหนดสถานที่ซึ่งจะทำการซื้อขาย สถานที่ดังกล่าวจะต้องมีการส่งมอบสินค้า ตามชนิด คุณภาพปริมาณ ที่ได้ตกลงกันไว้ สำหรับชนิด คุณภาพ และมาตรฐานของสินค้าซึ่งคณะกรรมการกำหนดจะต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าล่วงหน้า เสียก่อนจึงจะกำหนดเป็นมาตรฐานของสัญญาที่จะทำการซื้อขายได้ นอกจากนี้หากผู้ขายไม่สามารถที่จะทำการส่งมอบสินค้าตามที่ระบุในสัญญาได้ คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดมาตรการเพื่อชดใช้ค่าเสียหายได้⁴

ข. การเก็บรักษาเอกสารเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า คณะกรรมการบริหารตลาดมีหน้าที่ในการจัดเก็บเอกสารเกี่ยวกับการซื้อขาย และรายงานต่อคณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าตามแบบและระยะเวลาที่กำหนด ในรายงานดังกล่าวจะต้องแสดงถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการซื้อขายในตลาดดังกล่าว

ค. การเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า คณะกรรมการตลาดจะต้องกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลของตลาดที่ไม่ถูกต้องซึ่งอาจสร้างความเข้าใจผิดแก่ผู้ลงทุน เช่น การป้องกันการบิดเบือนราคาสินค้าล่วงหน้า เป็นต้น

1.3 กฎหมายที่ใช้ในการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้า
ล่วงหน้า

1.3.1 กฎหมายที่ใช้ควบคุมการประกอบธุรกิจการซื้อขาย
ซื้อขายสินค้าล่วงหน้า ได้แก่ พระราชบัญญัติ Commodities Trading Act 1936

⁴United States Code annotated section 7 (1)

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ Future Trading Act 1992
วัตถุประสงค์สำคัญของกฎหมายฉบับนี้เนื่องการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้ามี
วัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อลดความเสี่ยงจากราคาสินค้าและต้นทุนการผลิตและ
ต้องการให้กลไกแห่งราคาทำงานได้อย่างสมบูรณ์เพื่อให้เกิดการแข่งขันที่เป็น
ธรรมระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ตลอดจนการสร้าง ความเชื่อถือแก่คู่สัญญาทุกฝ่าย
สำคัญ ตลอดจนที่จะป้องกันให้ลูกค้าไม่ไหว้ได้รับความเสียหายอันเนื่องจากสัญญา
ซื้อขายสินค้าล่วงหน้า ดังนั้นสาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้คือ

ก. สิทธิในการประกอบธุรกิจ กฎหมายดังกล่าวกำหนดให้ผู้ประกอบ
ธุรกิจเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าแบบเป็นระบบ(Futures Contract)
เช่น ผู้ประกอบธุรกิจตลาดซึ่งมีการดำเนินการซื้อหรือขายสัญญาซื้อขายสินค้า
ล่วงหน้าหรือเป็นผู้จัดหาสถานที่เพื่อใช้ในการประกอบธุรกิจดังกล่าว สำนักหักบัญชี
ผู้ค้า นายหน้า หรือบุคคลที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้า(Trading
Adviser) จะต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขาย
สินค้าล่วงหน้า(Commodity Futures Trade Commission) จึงจะประกอบ
ธุรกิจได้

ดังนั้นผู้ประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าล่วงหน้าจะต้องมีคุณสมบัติตามที่
กฎหมายกำหนด

ข. การดำเนินงานของตลาดและสำนักงานหักบัญชี การทำสัญญาซื้อ
ขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าแบบมีระบบเริ่มต้นด้วยการผู้ค้า(Trading)หรือลูกค้า
ของนายหน้าส่งคำสั่งเกี่ยวกับการซื้อขายเข้าไปในตลาด เมื่อมีผู้ใดเสนอราคา
ตรงกันก็จะเกิดเป็นสัญญาซื้อขายสินค้าล่วงหน้าขึ้น ตลาดจะต้องส่งเอกสาร
เกี่ยวกับการซื้อขายไปให้สำนักหักบัญชีโดยผ่านสมาชิกของสำนักดังกล่าว เพื่อให้
สำนักดังกล่าวทราบว่าได้เกิดสัญญาขึ้นและสำนักหักบัญชีจะต้องเข้าไปเป็นคู่สัญญา
แทนคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง ดังนั้นเพื่อให้เกิดความแน่นอนเกี่ยวกับการซื้อขาย
กฎหมายจึงกำหนดให้ตลาดและสำนักหักบัญชีจะต้องบันทึกรายการเกี่ยวกับการซื้อ
ขายทุกรายการ เมื่อสัญญาครบกำหนด สำนักหักบัญชีมีหน้าจ้งให้คู่สัญญาแต่ละฝ่าย

ปฏิบัติตามสัญญา หากฝ่ายใดเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามสำนักหักบัญชีมีหน้าที่ต้องชำระหนี้แทนและเรียกร้องเอาแก่คู่สัญญาฝ่ายนั้นให้ชำระหนี้ตามกฎหมาย

นอกจากนี้กฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดให้สมาชิกของสำนักหักบัญชีซึ่งได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำตามกฎหมายนี้สามารถใช้สิทธิเรียกร้องต่อสำนักหักบัญชีให้ชำระค่าเสียหายจนครบจำนวนได้ สำนักหักบัญชีสามารถนำเอาเงินประกันตามสัญญาของฝ่ายที่ผิดสัญญามาชำระหนี้ได้ หากเงินดังกล่าวไม่เพียงพอสำนักหักบัญชีสามารถนำเอาเงินกองทุนสำรองมาใช้ในการชำระหนี้ได้ เมื่อสำนักดังกล่าวได้ชำระหนี้แล้วสามารถเรียกร้องให้ฝ่ายที่ผิดสัญญาชำระหนี้แก่ตนได้

อนึ่งหากฝ่ายใดมีข้อพิพาทเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าก่อนที่จะนำคดีขึ้นสู่ศาล โดยการเสนอข้อพิพาทต่อคณะกรรมการตลาดหรือการเสนอข้อพิพาทสู่การพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการซึ่งแต่งตั้งขึ้นจากคู่กรณีแต่ละฝ่าย หากฝ่ายใดไม่พอใจต้องเสนอข้อพิพาทต่อแผนกกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าล่วงหน้า (Commodity Futures Trade Commission) จึงสามารถนำคดีขึ้นสู่ศาลได้

ค. การควบคุมประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า การประกอบธุรกิจดังกล่าวอยู่ภายใต้การควบคุมของตลาดและคณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (Commodity Futures Trade Commission) สำหรับการควบคุมการประกอบธุรกิจแบ่งได้ดังนี้

- คณะกรรมการตลาดมีหน้าที่ควบคุมการซื้อขายให้เป็นไปตามกฎและข้อบังคับของตลาด เช่นการห้ามไม่ให้มีการปั่นราคาสินค้าหรือสร้างความเข้าใจผิดเช่นการซื้อขายโดยบุคคลเพียงคนเดียวแต่ทำให้บุคคลอื่นเข้าใจผิดว่ามีการซื้อขายที่เรียกว่าการสร้างราคาแบบ (Wash sell) ดังนั้นหากมีการฝ่าฝืนข้อบังคับหรือกฎหมายดังกล่าว คณะกรรมการตลาดมีอำนาจเพิกถอนการซื้อขายหรือการเป็นสมาชิกของตลาด ซึ่งทำให้ผู้ค้าหรือนายหน้า (Broker) ไม่สามารถทำการซื้อขายสินค้าหรือเป็นตัวแทนในการซื้อขายในตลาดแห่งนั้นได้อีก

- คณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขายล่วงหน้า (Commo-

dity Futures Trade Commission) มีหน้าที่ดูแลและควบคุมผู้ประกอบการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าให้ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของคณะกรรมการการและพิจารณาอุทธรณ์เกี่ยวกับคำสั่งของตลาด เช่นตลาดเพิกถอนรายการซื้อขาย เพราะเห็นว่าเป็นการซื้อขายซึ่งเป็นการปฏิบัติข้อบังคับของตลาด ผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการซื้อขายดังกล่าวสามารถอุทธรณ์คำสั่งของตลาดต่อคณะกรรมการดังกล่าว

อนึ่งเมื่อคณะกรรมการมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วหากผู้ประกอบการคนใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว คณะกรรมการมีอำนาจเพิกถอนการใช้ใบอนุญาตเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า หรือให้งดใช้ใบอนุญาต เป็นต้น⁵

1.3.2 คณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าล่วงหน้า คณะกรรมการดังกล่าวประกอบด้วยประธานหนึ่งคนกับกรรมการอื่นอีก 4 คน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยประธานาธิบดี โดยความเห็นชอบและคำแนะนำของรัฐสภา

วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการ คณะกรรมการชุดดังกล่าวมีวาระการดำรงตำแหน่งครั้งละ 5 ปี เว้นแต่กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งแทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุที่ถูกสภาครองเกรสปลดจากตำแหน่งมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งเท่านั้น

การพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการ คณะกรรมการจะพ้นจากตำแหน่งเมื่อควรวาระการดำรงตำแหน่งหรือถูกสภาครองเกรสปลดออกจากตำแหน่ง

คณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าล่วงหน้ามีอำนาจ

1.3.2.1 อำนาจอนุมัติเกี่ยวกับกฎ ข้อบังคับ และระเบียบของตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าและควบคุมการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า

⁵United States Code Administrative News Futures Trading Act Of 1978 p 2100 - 1.

ให้เป็นตามกฎหมายเช่น อำนาจในการพิจารณาสิ่งลงโทษแก่ผู้ประกอบการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือระเบียบ ข้อบังคับของตลาด โดยการสั่งให้พักใช้ใบอนุญาต การจัดระเบียบเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการที่เป็นธรรม

1.3.2.2 พิจารณาเกี่ยวกับค่าชดเชยเนื่องจากการประกอบธุรกิจซื้อขายหลักทรัพย์ และควบคุมเกี่ยวกับผู้ประกอบการซื้อขายหลักทรัพย์ให้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และกฎหมาย

1.3.2.3 พิจารณาอุทธรณ์เกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์

ศาลได้วางหลักเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ไว้ว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขายหลักทรัพย์มีผลชอบด้วยกฎหมาย ดังปรากฏในคดี American Board Of Trade Inc V Bagley [1975 .DC NY] 402 F. Supp 974 ศาลได้วินิจฉัยว่า สัญญาซื้อขายหลักทรัพย์ล่วงหน้าซึ่งได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขายหลักทรัพย์ชอบด้วยกฎหมาย⁶

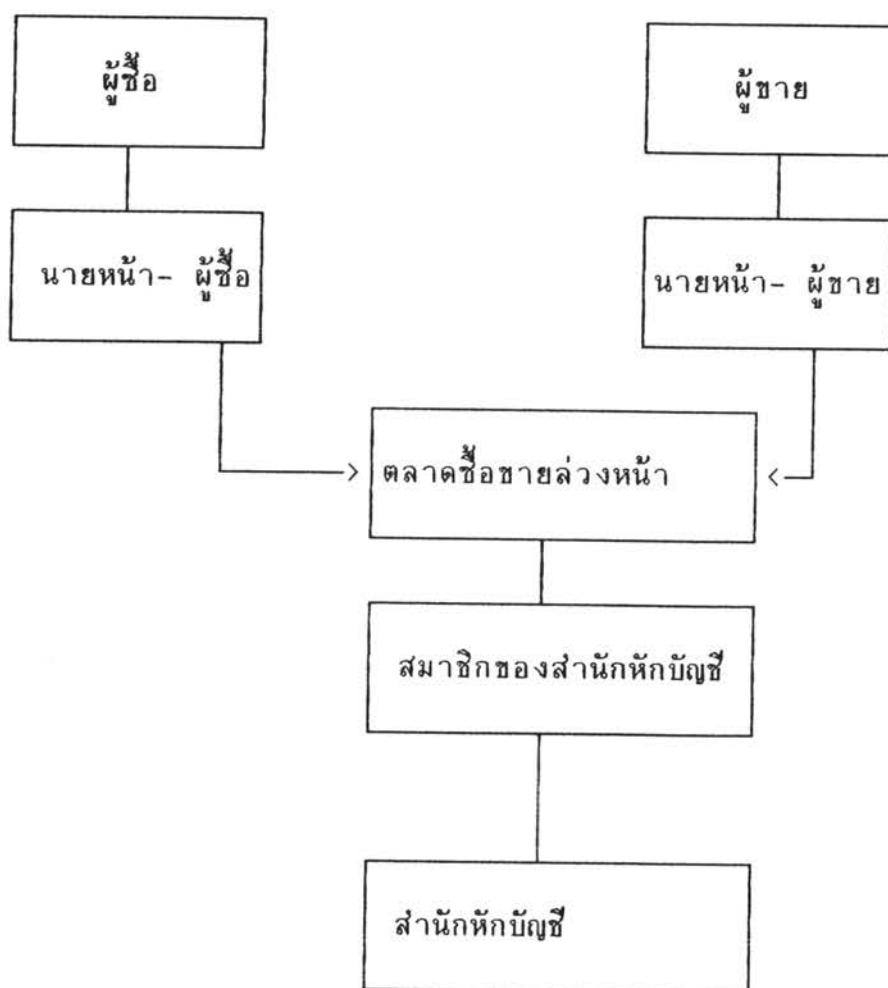
นอกจากนี้ศาลยังได้วางไว้ในคดี Securities & Exchange Commission V Univest.Inc [1975 .DC 111] 405 F 2d Supp 1057 ว่า เหตุผลในการร่างกฎหมายต้องการแยกคณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจการซื้อขายหลักทรัพย์และคณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ออกจากกัน เมื่อสัญญาซื้อขายสิทธิประเภท Option Contract มีลักษณะเป็นสินค้าล่วงหน้า คณะกรรมการดังกล่าวจึงมีอำนาจกำหนดเงื่อนไข

⁶USCA 13 B

⁷American Board Of Trade Inc V Bagley [1975 .DC NY] 402 F Supp 974

เกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าประเภทนี้ได้แต่เพียงผู้เดียว คณะกรรมการควบคุมการซื้อขายหลักทรัพย์ไม่มีอำนาจในออกข้อบังคับ หรือนำเอากฎข้อบังคับมาใช้ภายหลังให้มีผลกระทบต่อพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้า^๕

แผนผังแสดงกระบวนการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าในประเทศอเมริกา

^๕ Securities & Exchange Com V Univest, Inc [1975, DC111]
405 F 2d Supp 1057

2. ประเทศมาเลเซีย

2.1 ประวัติเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า การซื้อขายสินค้าล่วงหน้าเกิดขึ้นเมื่อใดไม่มีหลักฐานปรากฏแน่ชัดแต่สันนิษฐานว่าการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าของประเทศมาเลเซียได้รับอิทธิพลจากประเทศอังกฤษซึ่งต่อมาได้บัญญัติเป็นกฎหมายเรียกว่า (The Sale of Good Ordinance 1957) ในพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ได้ให้คำนิยามของคำว่า การซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าไว้โดยตรงแต่บัญญัติว่าสินค้าที่อยู่ในระหว่างการผลิตสามารถเป็นวัตถุแห่งสัญญาซื้อขายได้ทำให้มีการตีความว่า การซื้อขายนี้ส่งผลทางการเกษตรล่วงหน้าสามารถกระทำได้ สำหรับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าแบบ Futures contract ซึ่งเป็นการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าที่กระทำในตลาดซื้อขายล่วงหน้า เริ่มต้นเมื่อปี ค.ศ. 1968 ระยะเวลาแรกเป็นการซื้อขายน้ำมันปาล์มล่วงหน้า การกำหนดราคาซื้อขายกระทำโดยอาศัยราคาซื้อขายน้ำมันปาล์มล่วงหน้าในตลาดรีอิตเตอร์ดัม ประเทศเนเธอร์แลนด์ ต่อมาชาวมาเลเซียได้เห็นประโยชน์และความสำคัญของการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าและตลาดซื้อขายล่วงหน้า ดังนั้นในปี 1980 ชาวมาเลเซียได้ร่วมกันจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าแห่งกัวลาลัมเปอร์ การประกอบธุรกิจตลาดดังกล่าวในระยะแรกประสบปัญหาเกี่ยวกับการปั่นราคาและมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าทำให้การซื้อขายสินค้าล่วงหน้าในประเทศมาเลเซียไม่พัฒนาเท่าที่ควร รัฐบาลมาเลเซียเห็นความสำคัญและความจำเป็นของตลาด จึงได้มีการปรับปรุงตลาดและระบบการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าเสียใหม่ และพัฒนาเป็นตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าแห่งมาเลเซีย สินค้าที่ทำการซื้อขายในตลาดได้แก่เงินตราต่างประเทศ โกโก้ ดีบุก และยางพารา^๑

^๑Yeo Hwee Ying "Kuala Lumpur Commodities Exchange [Klce] : Case Study Of Crude Palm Oil" in Current Developement In International Securities Commodities And Financial Futures Markets(Singapore:Butterworth 1990) P299.

2.2 ลักษณะการประกอบการ การประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าในประเทศมาเลเซียแบ่งเป็น สอง ลักษณะคือ

2.2.1 การซื้อขายสินค้าน่วงหน้าแบบ Forward Contract การซื้อขายสินค้าน่วงหน้าแบบ Forward Contrats การสัญญาซื้อขายสินค้าน่วงหน้าลักษณะดังกล่าว มีลักษณะเป็นข้อตกลงระหว่างคู่สัญญาที่จะทำการซื้อขายสินค้าตามประเภท ชนิด และราคาที่ได้มีการตกลงกันไว้ ดังนั้นการทำสัญญาดังกล่าวคู่สัญญาจะตกลงกันทำสัญญาอย่างไรก็ได้แต่จะต้องอยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมาย สำหรับกฎหมายเกี่ยวกับการซื้อขายของประเทศมาเลเซียได้แก่ พระราชบัญญัติว่าด้วยการซื้อขายสินค้า (The Sale of Goods Ordinance 1957) ซึ่งบัญญัติว่า ทรัพย์สินที่อยู่ในระหว่างการผลิตสามารถเป็นวัตถุแห่งสัญญาซื้อขายได้ เช่น การซื้อขายนิชที่อยู่ในระหว่างการเพาะปลูก¹⁰

2.2.2 การซื้อขายล่วงหน้าแบบ Futures Contract นั้นมีลักษณะเป็นการซื้อขายสินค้าที่ได้ทำในตลาดซื้อขายสินค้าน่วงหน้า ดังนั้นลูกค้าจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของตลาด สำหรับประเทศมาเลเซียซึ่งได้ซื้อขายในตลาดซื้อขายสินค้าน่วงหน้าแห่งมาเลเซีย นอกจากจะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติว่าด้วยสัญญาและพระราชบัญญัติว่าด้วยการซื้อสินค้า(The Sale of Goods Ordinance 1957) สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจซื้อขายสินค้าน่วงหน้าจะต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าน่วงหน้า (Commodity Trading Act) และต้องปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับของตลาดซื้อขายสินค้าน่วงหน้าแห่งมาเลเซีย¹¹

2.2.2.1. สิทธิในการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าน่วงหน้าแบบมีระบบ(Futures Contracts)การประกอบธุรกิจซื้อ

¹¹Wu Min Aun The Commercial Law Of Malaysia Second Edition (Kuala Lumpur : Heinmann Educational Book 1988) p158.

¹²Commodities Trading Act 1980 s19.

ขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าแบ่งได้ดังนี้

ก. ตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้า การจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าของประเทศมาเลเซีย การประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าล่วงหน้าจะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมและคณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขาย (Commodity Futures Trade Commission)

ดังนั้นผู้ที่ต้องการจะประกอบธุรกิจการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าในประเทศมาเลเซีย เช่น การจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้า หรือธุรกิจสำนักงานหักบัญชีหรือธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าจะต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม เอกสารที่ยื่นประกอบคำขอโดยผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนจะประกอบด้วย

- คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ ผู้จัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ หากเป็นนิติบุคคลจะต้องมีวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าและต้องเป็นสมาชิกของสำนักหักบัญชีซึ่งจดทะเบียนกับคณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าล่วงหน้าและมีข้อตกลงเกี่ยวกับการบันทึกรายการเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า

- รายละเอียดเกี่ยวกับคำขอ ในคำขออนุญาตประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าหากเป็นจะต้องระบุถึงสถานที่สำหรับการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าล่วงหน้า และระบุหลักประกันเพื่อความเสียหายสำหรับสัญญาซื้อขายสินค้าล่วงหน้า

- เอกสารประกอบคำขอจะต้องยื่นรายชื่อสมาชิกของตลาดในระยะเริ่มแรกซึ่งต้องมีจำนวนสมาชิกไม่น้อยกว่าสิบคนหรือมีการแข่งขันในการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าล่วงหน้าและกฎระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าตลอดจนสิทธิและหน้าที่และความรับผิดชอบของตลาดซื้อขายสินค้า

ข้อบังคับดังกล่าวจะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ¹³

เมื่อคณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าล่วงหน้าได้อนุญาตตามคำขอ ผู้ยื่นคำขอสามารถประกอบธุรกิจได้ทันที

2.2.3 หน้าที่ของคณะกรรมการตลาดซื้อขายสินค้า
ล่วงหน้า¹⁴

2.2.3.1 คณะกรรมการจะต้องดูแล สอดส่องให้สมาชิกหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ คำสั่ง กฎหมายเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า

2.3 กฎหมายเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าของประเทศ
มาเลเซีย

2.3.1 กฎหมายที่ใช้ในการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าล่วงหน้า ได้แก่พระราชบัญญัติ Commodities Trading Act 1980 กฎหมายหมายเลข 324 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมในปี 1985 การซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้ามีวัตถุประสงค์เพื่อลดความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าและต้นทุนการผลิต ตลอดจนทำให้กลไกแห่งราคาทำงานได้อย่างสมบูรณ์ และให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย และสร้างความเชื่อถือให้แก่คู่สัญญาทุกฝ่าย สำคัญสำคัญของกฎหมายฉบับนี้คือ

2.3.1.1 สิทธิในการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าแบบเป็นระบบ (Futures Commodity) กฎหมายฉบับนี้กำหนดหลักเกณฑ์ของผู้ประกอบธุรกิจดังนี้

ก. การจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า การจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าจะต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (Commodities Trading

¹³ Commodities Trading Act 1985 s.19

¹⁴ Commodities Trading Act 1985 s.23

Commission) จึงจะประกอบธุรกิจได้ เมื่อคณะกรรมการอนุญาตผู้ประกอบ
ธุรกิจสามารถดำเนินการเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าได้ทันที

ข. การประกอบธุรกิจอื่นเช่นการเป็นนายหน้า สำนักหักบัญชี หรือผู้ให้
คำแนะนำเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า จะต้องได้รับอนุญาตจากคณะ
กรรมการ

2.3.1.2 การดำเนินงานของตลาดและสำนัก
งานหักบัญชีการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าในประเทศมาเลเซียจะต้องทำการซื้อ
ขายโดยผ่านนายหน้าซึ่งเป็นสมาชิกของตลาดเท่านั้น ดังนั้นเมื่อลูกค้าได้ส่งคำสั่ง
เกี่ยวกับการซื้อหรือขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าแล้ว หากราคาที่ได้เสนอตรงกับของ
ผู้อื่นทำให้เกิดสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า ตลาดมีหน้าที่ต้องส่งสำเนาสัญญา
ซื้อขายดังกล่าวให้แก่สำนักหักบัญชี เพื่อให้ทราบว่ามีหน้าที่เข้าไปเป็นคู่สัญญาแทน
ผู้ซื้อหรือผู้ขายและต้องทำหน้าที่ในการดูแลและให้ประกันการปฏิบัติตามสัญญา
ดังนั้นเมื่อสัญญาดังกล่าวครบกำหนด หากคู่สัญญาฝ่ายใดไม่ปฏิบัติตามสัญญา สำนัก
หักบัญชีจะต้องชำระหนี้แทน และใช้สิทธิไล่เบี้ยจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

2.3.1.3 การควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อ
ขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า กฎหมายฉบับดังกล่าวกำหนดการประกอบธุรกิจซื้อขาย
สินค้าจะต้องได้รับอนุญาตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมและ
กำหนดให้คณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า
(Commodities Trading Commission)

องค์ประกอบคณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจการซื้อขายสินค้า
ล่วงหน้า (Commodities Trading Commission)¹⁵ คณะกรรมการ
ดังกล่าวประกอบด้วย ประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงหรือรองปลัดกระทรวง
อุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงหรือผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้ว่าการหรือผู้แทน
ธนาคารชาติมาเลเซียและบุคคลอื่นอีกหกคนซึ่งมีประสบการณ์และความรู้ความ

¹⁵Commodities Trading Act 1985 s.3

สามารถเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า

ก. อำนาจและหน้าที่คณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า(Commodities Trading Commission)มีดังนี้¹⁶

- หน้าที่ดูแลและบังคับให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าล่วงหน้าดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย
 - รับผิดชอบในการกระทำของตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าและสำนักหักบัญชี และกำหนดกฎข้อบังคับระหว่างสมาชิกของตลาดและสำนักงานหักบัญชี
 - ดูแลรักษาผลประโยชน์ของผู้ลงทุนในการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า
 - สั่งห้ามเกี่ยวกับการกระทำที่ผิดกฎหมายและไม่ชอบด้วยวิธีปฏิบัติในการค้าและการปั่นราคาในตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้า
 - การพิจารณาปรับจดทะเบียนและการรับอุทธรณ์ของผู้ค้า นายหน้าผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าให้เหมาะสมกับลูกค้าหรือคู่สัญญา
 - ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าและความสัมพันธ์ของราคาการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า
 - ให้คำปรึกษา และแนะนำในการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า และการออกกฎข้อบังคับให้สัมพันธ์กับตลาดและสำนักหักบัญชี
- คณะกรรมการมีอำนาจที่จำเป็นเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าดังต่อไปนี้ด้วย¹⁷
- สั่งให้ตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าสำนักหักบัญชีปฏิบัติตามกฎข้อบังคับที่คณะกรรมการเห็นว่าจำเป็น
 - ให้คำตักเตือนหรือภายหลังจากให้คำแนะนำเกี่ยวกับการซื้อขาย

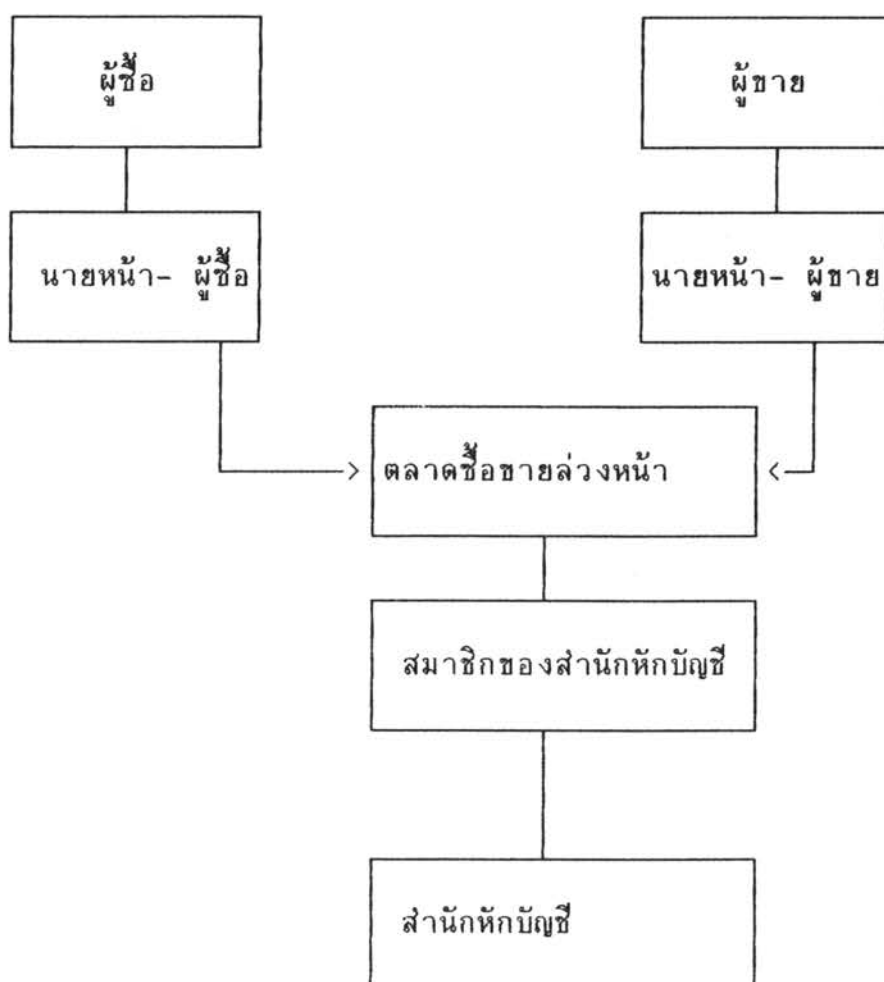
¹⁶Commodities Trading Act 1985 s.4

¹⁷Commodities Future Trading Act s.5

สินค้าล่วงหน้า และสำนักหักบัญชีให้จำกัดการซื้อขายหรือหยุดการซื้อขายตามมาตรา 66 เพื่อวัตถุประสงค์ที่จะป้องกันการเก็งกำไรในตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้ามากเกินไป

- ขอคำปรึกษาจากบุคคลภายนอกซึ่งไม่ใช่กรรมการและรับฟังความคิดเห็นของบุคคล เพื่อประโยชน์ในการกำหนดข้อบังคับของตลาด
- แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาภาวะเบี่ยงเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า
- รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกฎข้อบังคับของตลาดหรือสำนักงานหักบัญชี

แผนผังแสดงกระบวนการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าในประเทศมาเลเซีย

3. ประเทศฟิลิปปินส์

ในส่วนนี้จะได้ทำการกล่าวถึงระบบการซื้อขายสินค้าการเกษตร
ล่วงหน้าของประเทศฟิลิปปินส์และกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศฟิลิปปินส์

3.1 ประวัติเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า การซื้อขาย
สินค้าล่วงหน้าของประเทศฟิลิปปินส์เกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อใดไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัด
แต่การซื้อขายสินค้าล่วงหน้าของประเทศฟิลิปปินส์แบบ Forward Contracts
ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1436 โดยบัญญัติว่า
ทรัพย์สินที่ไม่มีตัวตนหรืออยู่ในระหว่างการผลิตสามารถเป็นวัตถุแห่งสัญญาซื้อขายได้
สำหรับการซื้อขายแบบ Futures Contract ซึ่งเป็นการซื้อขายที่ได้กระทำใน
ตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าได้เกิดขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1978 บริษัท Kingly
Commodities Trader and Multi Resources .Inc ,Onapal
Philippines, Inc และบริษัท A & A Consolidated Future , Inc ซึ่ง
ประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนของสมาชิกของตลาดซื้อขายล่วงหน้าในต่างประเทศได้
ทำธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า การกำหนดราคาซื้อขายเงินตรา
ต่างประเทศอาศัยราคาซื้อขายเงินตราต่างประเทศของตลาดฮ่องกง ตลาดซื้อ
ขายสินค้าล่วงหน้าโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น และตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าใน
ประเทศสหรัฐอเมริกา ต่อมาชาวฟิลิปปินส์เห็นความสำคัญและประโยชน์ของตลาด
ซื้อขายสินค้าล่วงหน้า ดังนั้นในวันที่ 12 ตุลาคม 1984 ได้มีการจัดตั้งตลาด
ซื้อขายสินค้าล่วงหน้าแห่งมะนิลาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการหลักทรัพย์เมื่อ
วันที่ 31 มกราคม 1986 โดยได้เริ่มทำการซื้อขายครั้งแรกเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม
1986 สินค้าที่ทำการซื้อขายได้แก่ น้ำตาล และถั่วเหลือง กาแฟ และ มะพร้าว
ตากแห้งและเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1986 จนถึงเดือน
ตุลาคม 1993 ได้มีการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าตามประเภทของสินค้าทั้งหมด

1,340,254 หน่วยสัญญา^{1๘}

3.2 ลักษณะการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าล่วงหน้าในประเทศฟิลิปปินส์ การประกอบธุรกิจการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าในประเทศฟิลิปปินส์ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

3.2.1 การซื้อขายสินค้าล่วงหน้าแบบ Forward Contracts การสัญญาซื้อขายสินค้าล่วงหน้าลักษณะดังกล่าวมีลักษณะเป็นข้อตกลงระหว่างคู่สัญญาที่จะทำการซื้อขายสินค้าตามประเภท ชนิด และราคาที่ได้มีการตกลงกันไว้ ดังนั้นการทำสัญญาดังกล่าวคู่สัญญาจะตกลงกันทำสัญญาอย่างไรก็ได้ แต่จะต้องอยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายคือประมวลกฎหมายแพ่งของฟิลิปปินส์ (Civil Code of the Philippines) ซึ่งบัญญัติว่า มาตรา 1462 "ทรัพย์สินที่เป็นวัตถุแห่งสัญญาซื้อขายจะเป็นทรัพย์สินที่มีอยู่หรือเป็นของหรือสามารถที่จะทำการโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่ผู้ซื้อได้ภายหลังจากที่ได้มีการทำสัญญาซื้อขาย ซึ่งเรียกว่าทรัพย์สินในอนาคต

ศาลได้วินิจฉัยไว้ในคดี Esguerra V People L 14313 July 26 1960 ว่าการทำสัญญาซื้อขายทองแดงโดยมีกำหนดการส่งมอบล่วงหน้า ศาลถือว่าเป็นการทำสัญญาซื้อขายสินค้าล่วงหน้า เมื่อไม่ได้ทำการส่งมอบกรรมสิทธิ์ในทองแดงผู้ขายจะต้องรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าวในทางแพ่ง ไม่เป็นความผิดอาญา

3.2.2 การซื้อขายสินค้าล่วงหน้าที่ทำในตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าแบบ Futures Contracts นอกจากจะต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งของประเทศฟิลิปปินส์ และกฎ ข้อบังคับเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าของตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้า

3.2.2.1 การสมัครเข้าเป็นสมาชิกของตลาด

^{1๘}Primer Manila International Futures Exchange
(Manila : 1993) p3.

ผู้ที่เข้าทำการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าในตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าแห่งมะนิลาจะต้องเป็นสมาชิกของตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าแห่งมะนิลา โดยยื่นคำร้องขอเข้าเป็นสมาชิกจะต้องยื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าตามรายละเอียดที่กำหนดไว้

ตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าจะตรวจสอบเอกสารและรายงานการประกอบธุรกิจการซื้อขาย สถานะทางการเงิน เมื่อเห็นว่ามีความสัมพันธ์ตามที่คณะกรรมการตลาดกำหนดจะรับเข้าเป็นสมาชิกของตลาด ซึ่งผู้สมัครจะต้องชำระค่าธรรมเนียมและวางประกันสำหรับค่าความเสียหายตามที่กำหนด¹⁰

3.2.2.2 การจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้า

ล่วงหน้า พระราชบัญญัติหลักทรัพย์ 1927 กำหนดให้การจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าจะต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์สำหรับตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าแห่งมะนิลานั้นได้รับการจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 31 มกราคม 1986 โดยมีคณะกรรมการตลาดทั้งหมด 7 คนซึ่งประกอบด้วย บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์จำนวนสองคน สามคนเลือกจากที่ประชุมสมาชิกตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้า หนึ่งคน ถือเป็นตัวแทนของตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้า และประธานของตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าแห่งฟิลิปปินส์

คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจและหน้าที่ในการควบคุมการประกอบธุรกิจการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าให้เป็นตามกฎหมายเกณฑ์และข้อบังคับเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า

3.3 กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการซื้อขายสินค้า
ล่วงหน้า การประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าในประเทศฟิลิปปินส์ถือว่าการซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทหนึ่ง ดังนั้นการประกอบธุรกิจดังกล่าวนอกจากจะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติมาตรา 1452 ของประมวลกฎหมายแพ่งของ

¹⁰ Ibid., p.19

ประเทศฟิลิปปินส์และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ 1927 กฎหมายฉบับดังกล่าวประกอบด้วย

3.3.1 สิทธิในการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า

3.3.1.1 การจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า เนื่องจากประเทศฟิลิปปินส์ถือว่าสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าเป็นหลักทรัพย์ประเภทหนึ่ง ดังนั้นผู้ที่ต้องการจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าจะต้องยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ของประเทศฟิลิปปินส์เพื่อขออนุญาตประกอบธุรกิจดังกล่าว โดยผู้ยื่นคำขอจะต้องมีคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการกำหนด เมื่อคณะกรรมการอนุญาต ผู้ยื่นคำขอสามารถดำเนินงานได้ทันที

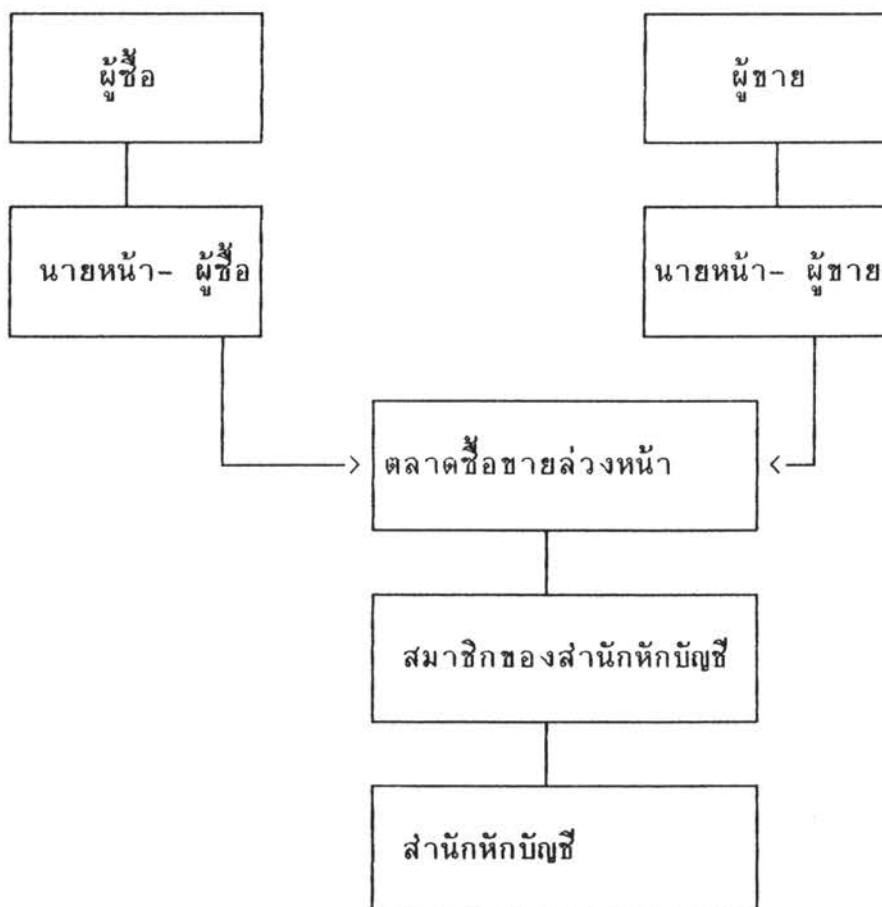
3.3.2 การดำเนินงานของตลาดและสำนักงานหักบัญชี การประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าแบบมีระบบ (Futures Contract) เริ่มต้นด้วยผู้ค้า (Trader) หรือลูกค้าของนายหน้าส่งคำสั่งเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า เมื่อมีผู้ใดเสนอราคาตรงกันก็จะเกิดเป็นสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าขึ้น ตลาดจะต้องส่งเอกสารเกี่ยวกับการซื้อขายไปยังสำนักหักบัญชีโดยผ่านสมาชิกของสำนักดังกล่าว เพื่อให้สำนักดังกล่าวทราบว่าได้เกิดสัญญาขึ้นและสำนักหักบัญชีจะต้องเข้าเป็นคู่สัญญาแทนคู่สัญญาแต่ละฝ่าย ดังนั้นเพื่อให้เกิดความแน่นอนเกี่ยวกับการซื้อขาย กฎหมายจึงกำหนดให้ตลาดและสำนักหักบัญชีจะต้องบันทึกรายการเกี่ยวกับการซื้อขายทุกรายการ เมื่อสัญญาดังกล่าวครบกำหนด สำนักหักบัญชีมีหน้าที่แจ้งให้คู่สัญญาแต่ละฝ่ายปฏิบัติตามสัญญา หากฝ่ายใดเพิกเฉยสำนักหักบัญชีจะต้องชำระหนี้แทนและมีสิทธิไล่เบี้ยจากบุคคลที่เกี่ยวข้องให้ชำระหนี้

3.3.3 การควบคุมการประกอบธุรกิจ การควบคุมการประกอบธุรกิจดังกล่าวอยู่ภายใต้การควบคุมของตลาดและคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (Security Investment Board)

คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจดังต่อไปนี้

- 3.3.3.1 ควบคุมการประกอบธุรกิจการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าให้เป็นไปตามระเบียบ กฎเกณฑ์
 - 3.3.3.2 รับผิดชอบเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า เช่น นายหน้าซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า เป็นต้น
 - 3.3.3.3 ควบคุมเกี่ยวกับรูปแบบของสัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า
 - 3.3.3.4 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการซื้อขาย
- หลักทรัพย์

แผนผังแสดงกระบวนการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าในประเทศฟิลิปปินส์

4. การซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าในประเทศไทย

4.1 ประวัติเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า การซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าของไทยเกิดขึ้นเมื่อใดไม่ปรากฏหลักฐานที่แน่ชัด ต่อมาเมื่อมีการทำสัญญาเบาริ่งทำให้โครงสร้างทางการค้าของประเทศไทยเปลี่ยนไปจากระบบผลิตเพื่อการยังชีพมาเป็นการผลิตเพื่อการส่งออก สินค้าออกที่สำคัญของไทยได้แก่ข้าวซึ่งเป็นที่ต้องการของชาวต่างประเทศ ดังนั้นพ่อค้าจึงทำข้อตกลงเกี่ยวกับการซื้อขายข้าวล่วงหน้าเพื่อส่งมอบให้พ่อค้าชาวต่างประเทศ ต่อมาพ่อค้าได้พัฒนาการซื้อขายข้าวล่วงหน้ามาเป็นการตกข้าว โดยพ่อค้าจะให้เงินล่วงหน้าแก่ชาวนาโดยมีข้อตกลงว่า²⁰ เมื่อครบกำหนดชาวนาจะนำเอาสินค้ามาชำระหนี้แทนเงิน ให้แก่พ่อค้าตามจำนวนที่ได้ตกลงกันไว้ ต่อมารัฐเห็นว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการเอาเปรียบแก่ชาวนา จึงได้ออกประกาศห้ามตกข้าวแก่ชาวนา โดยในประกาศฉบับดังกล่าวได้ห้ามมิให้มีข้อตกลงเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินและตกลงที่จะใช้ข้าวแทนหนี้เงินกู้หรือการซื้อข้าวแก่ชาวนา แต่การซื้อขายสินค้าล่วงหน้าในประเทศไทยก็ยังคงทำกันอยู่ จนถึงปัจจุบัน

4.2 ลักษณะธุรกิจการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า การซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าในประเทศไทยนั้นมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ

4.2.1 การซื้อขายสินค้าล่วงหน้าที่มีการส่งมอบสินค้าตามสัญญาหมายถึงสัญญาซื้อขายสินค้าล่วงหน้าที่คู่สัญญามีวัตถุประสงค์จะให้มีการส่งมอบสินค้าตามสัญญา ข้อตกลงประเภทนี้เป็นข้อตกลงเพื่อลดความเสี่ยงของคู่สัญญา

4.2.2 การซื้อขายสินค้าล่วงหน้าที่ไม่มีการส่งมอบ

²⁰ กิตติเดช สุตรสุนทร ปัญหาการค้าข้าวกับผลกระทบชาวนาไทย
วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2533 หน้า 10.

สินค้าตามสัญญา หมายถึงสัญญาซื้อขายสินค้าล่วงหน้าที่คู่สัญญาแต่ละฝ่ายไม่มีความประสงค์ที่จะส่งมอบสินค้า ดังนั้นการปฏิบัติตามสัญญา คู่สัญญาที่มีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามสัญญาจะต้องดำเนินการให้สัญญามาอยู่ในความครอบครองของตน ก่อนสัญญาจะครบกำหนด

4.3 กฎหมายที่ใช้ในการควบคุมการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า เมื่อพิจารณาจากประเภทของการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า และระบบการซื้อขายดังกล่าว²¹ ประเทศไทยไม่มีบทบัญญัติกฎหมายซึ่งกำหนดนิติสัมพันธ์ระหว่างคู่สัญญาตามสัญญาดังกล่าวทั้งระบบ กฎหมายไทยกำหนดนิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายโดยอาศัยบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการซื้อขายเท่านั้น อย่างไรก็ตามในสินค้าบางประเภทเช่น ข้าว การอนุญาตให้มีการกำหนดนิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขายขายโดยเสรีอาจก่อให้เกิดผลกระทบด้านความมั่นคงของชาติ ดังนั้นกฎหมายไทยบัญญัติห้ามมิให้มีการกู้ยืมเงินโดยมีข้อตกลงว่า เมื่อสัญญาครบกำหนดจะต้องนำเอาข้าวมาชำระหนี้หรือการมีข้อตกลงซื้อข้าวตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องห้ามมิให้ตกข้าวแก่ชาวนา จ.ศ. 1239 ซึ่งบัญญัติว่าห้ามมิให้ทำสัญญากู้ยืมเงินหรือการซื้อข้าว ประกาศฉบับดังกล่าวทำให้การประกอบธุรกิจซื้อขายข้าวล่วงหน้าต้องห้ามโดยผลของกฎหมาย ดังนั้นผู้ประกอบการจึงต้องหลีกเลี่ยงบทบัญญัติดังกล่าวโดยการทำข้อตกลงที่มีการกู้ยืมเงินหรือการซื้อข้าว และการประกอบธุรกิจซื้อขายข้าวจะต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการประกอบธุรกิจค้าข้าว ทำให้ไม่มีการจัดตั้งตลาดซื้อขายข้าวล่วงหน้าแบบเป็นระบบ (Futures contract) เพราะสัญญาดังกล่าวต้องห้ามโดยผลของกฎหมาย สำหรับบาง ปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าไปเป็นภาคีของกลุ่มประเทศผู้ค้ายางระหว่างประเทศ ดังนั้นจึงต้องมี

²¹โปรดดู หน้า 52 - 53.

การตรากฎหมายควบคุมการประกอบธุรกิจการค้าให้ไม่เกินกว่าจำนวนที่ได้รับ
อนุญาตให้ผลิต เพื่อให้เป็นไปตามพันธะกรณีดังกล่าว นอกจากนี้มาตรฐานยาง
แผ่นของประเทศไทยยังไม่ได้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มผู้ใช้ ดังนั้นผู้ผลิตยางจึงไม่มี
ความกระตือรือร้นในการจัดตั้งตลาดซื้อขายยางล่วงหน้า